

Dieu, et mon Droit.

DINGSDAG 21 FEBRUARIJ.

Dez. maatschappij te Amsterdam, Dageelke, behalve des Zondags, het abonnement voor 3 maanden is f. 5.00; voor de buitenposten franko p. p. f. 6.00. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau van DE TIJD.

Advertentien van zes regels en daar beneden worden tegen 7. 100 geplaatst; meer dan zes regels tegen 15. 000 de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 Februarij.

**JOANNES ZWIJSEN**, door de gratie Gods en des H. Apostolischen Stoels, Aartsbisschop van Utrecht, Apostolisch Administrator van 's Hertogenbosch, Huisprelaat van Z. H. Paus Pius IX., Assistent-Bisschop bij den Pauselijken Troon, enz. Aan zijne onderhoorige geloovigen, zaligheid in den Heer.

Bij de oproerige ontwikkelingen in de Pauselijke Staten, gevoelen Wij, B. G., de behoefte U, bij gelegenheid van de aanstaande H. Vaste, te spreken, over de instelling der Kerk van Christus en haar zienlijk Opperhoofd, den Paus van Rome, ten einde U in dien heiligen tijd aan te sporen, om door boetvaardigheid en versterkingen, door gebeden en goede werken, de ontferming des Hemels in te roepen en de onheilen, die de Kerk bedreigen, af te wenden.

Eene boosaardige zamenzwering tegen het gezag van den H. Stoel van Petrus heeft alle Katholieken te regt met droefheid vervuld. Wij hebben herhaaldelijk uwe gebieden ingeroepen, opdat het God mogt behagen, dat de Staat van Pius IX. in die omstandigheden de verhooren en te verhooren. Wij hebben U de zaligheid van den Opperhoofd over zielen en zijnen Apostolischen Zegen medegedeeld, en Gij hebt die met eerbied en dankbaarheid ontvangen.

Het levendig geloof der R. K. Kerk, in de handhaving van regt en waarheid, vertoont zich overal als een steun der tijds, waarop men wel moet acht geven. De Staatshoofd van Christus ontwaakt de list en veroordeelt de begrepen, die onder de banier des opstands verkondigd worden; — de Bisschoppen verheffen luide en eenparig hunne stemmen; — Priesters en Leeken vereenigen hunne stemmen met die der Kerkvoogden, en in alle landen der wereld gloeit het hart der Geloovigen van verontwaardiging over den smaad door de onrechtvaardigste overweldingen den H. Vader aangedaan, en over de pogingen, welke door de vijanden van het Christendom worden aangewend, om het wettig gezag der Kerk te ondermijnen.

Herinneren wij ons, in het midden dezer stormen, dat de goddelijke Voorzienigheid alles geleidt en bestiert tot heil der Uitverkorenen. — Immers, B. G., de groote bevoorrechten der wereld, — de opkomst en ondergang van loonrijken en geslachten, — de kansen des oorlogs, — de gevolgen der overwinning zijn niet in de handen der menschen. — God alleen is de Heer, de God der Heerscharen, en bepaalt de lotgevallen der volken: "Ik ben de Heer," zegt Hij bij zijnen Profeet Isaas (1), "en niemand anders zal schep het licht en de duisternissen; Ik maak den vrede en de oorlog, dat is, de tijdelijke rampen." (2)

Is waar, B. G., de zegen van den Heer, thans haar hoogste standpunt op aarde, — de zegen van de goddeloosheid met het uitvagen der maatschappij zamenzweren; het onrecht wordt met geweld en bedrog voortgezet, en de muerij, door de overwinning bekroond, verspreid overal vrees en verschrikking; zoodat wij met den Goddelijken Verlosser, bij het bepalen zijner lijdens, mogen zeggen: "Dit is thans uwe uiterste magt der duisternis (2)." —

Doch, wanneer God voor eenigen tijd den voorspoed der boeten toestaat, moeten wij zijne altijd rechtvaardige oordeelen aanschouwen (3), en aan den grooten Dag des Heeren oordeelen, ik zeg, zegt de Wijze Man, onder de zon de goddeloosheid in de vierde en de onrechtvaardigheid in de vijfde; en de onrechtvaardigheid in de zesde; en de goddeloze oordeelen, en de goddeloze oordeelen, dat is, der dingen dat zij (4).

Deze gedachte zal ons beïnvloeden en ons onze herten doen verheffen tot Hem, die de zeeën en stormen gebiedt, en aan de bruisende baren zegt: "Tot hier

toe zult gij komen; hier zult zij uwe zwellende golven breken (5)." Ja, B. G., tegen de omstuimige zeeën der menschelijke hartstogten, — tegen de stormen der dwaalleidingen, heeft God U in zijne Kerk een onwankelbaar botwerk gegeven, waartegen de magten der hel niets vermogen; Hij heeft in zijde Kerk een levend en altijd blijvend gezag aangesteld, om het Geloof te bewaren en de zielen tegen de verleiding der boosheid te behoeden.

Het eeuwige Woord des Vaders, Mensch geworden, moest de Leeraar der volkeren zijn, om hun de heilzame waarheden van het Rijk Gods te openbaren. Hij beoefende dit leeraarsambt in Judea, en vormde zijne Leerlingen tot dat geestelijke ligchaam, waarvan Hij het Hoofd is. Hij koos uit hen twaalf Apostelen, als pilaren der Kerk, waarvan Hij de Grondslag en de eerste Hoeksteen is. Onder de twaalf Apostelen onderscheidde Hij Petrus, en stelde hem tot zijn Stedehouder, zijn Plaatsbekleeder op aarde. Hij noemt hem de Steenrots, waarop zijne Kerk zal gebouwd worden (6), en geeft hem de sleutels van het Rijk der Hemelen: Hij stelt hem uit als Opperherder over allen, die tot zijnen Schapestal behoren, en geeft hem zijne boeide te versterken, onder de verzekering, dat zijne Geboden niet zal bezwijken (7).

Hij zende zijne Apostelen met dezelfde zending, welke Hij van Zijnen hemelschen Vader had ontvangen en gebiedt hun, het Evangelie te verkondigen over de gansche aarde (8), terwijl Hij hun belooft zijnen H. Geest te zullen zenden, die hun alle waarheid zal leeren, en dat Hij bij hen zal blijven tot het einde der eeuwen (9).

Beschouwen wij thans de goddelijke stichting, welke zich zoo lastbaar onderscheidt van alle menschelijke instellingen. Jezus had plegtig beloofd, op die Steenrots, dat is, op Petrus en zijne Opvolgers, eene Kerk te stichten, die eeuwigdurend en onbezweikbaar zou wezen. Eene ondervinding van achttien eeuwen heeft onbetwistbaar bewezen, dat wat zich tegen de Kerk verzet, wordt vernietigd, dat wie zich tegen die rots aantant, wordt verpletterd, en dat hij, op wien zij nederstort, wordt verpletterd (10). De achttien eeuwen, welke al wat vergankelijk is, vernietigden, zijn over de Kerk heen gegaan, en weergalmen steeds van het almogende woord van haren goddelijken Stichter: "Aan Mij is alle magt gegeven in den Hemel en op de aarde; gaat dan en onderricht alle volkeren, hen doopende in den naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes, hun leerende onderhouden alles, wat Ik u geboden heb; en ziet, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding der wereld." (11)

Die woorden behoeven geene verklaring: zij geven ten duidelijkste te kennen, dat er eene maatschappij van menschen zal bestaan welke eene onveranderlijke duurzaamheid hebben zal, en dat er, bij de gedurige veranderingen, waaraan alles op deze aarde onderworpen is, eene zaak zal zijn die niet verandert, namelijk de Kerk van Christus, op de steenrots van Petrus gegrondvest. — B. G., het behelst geen betoog, dat de belofte van Christus niet beperkt is bij het loven van Petrus en der Apostelen. Immers, Ik ben met U, zegt Hij, al de dagen, tot de voleinding der wereld; dat is: niet alleen met U, mijne Apostelen, met wien ik spreek: uw levensloop is beperkt; mijne belofte gaat verder: in U spreek Ik ook tot uwe opvolgers in mijne Kerk, en zeg hun; Ik ben met U; zij zullen de erfgenamen van uw gezag en magt zijn, en wederom opvolgers aanstellen, en deze opvolging zal nimmer eindigen, want, in hen, ben Ik met U, tot de voleinding der wereld.

Neen, B. G., noch de Apostolische opvolging, noch de wate leer van Christus, noch de H. Sakramenten, kunnen immer in de H. Kerk ophouden; want zij heeft het woord van haren Goddelijken stichter: "Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar mijne woorden zullen niet voorbijgaan." (12) Zij is gesticht, op de steenrots op Petrus en zijne wettige Opvolgers, die de opvolgers der hel zullen tegen haar, niets vermogen (13).

(1) Job XXXV. 11. (2) Matth. XXIII. 13. (3) Marc. XIII. 32. (4) Matth. XXIII. 13. (5) Marc. XIII. 31. (6) Matth. 16. 18.

De Opvolger van den H. Petrus is het zichtbaar Hoofd der H. Kerk, de Plaatsbekleeder van Jezus Christus op aarde, en als zoodanig heeft Hij de geestelijke magt en gezag over de geheele Kerk en over elke kerk in het bijzonder. De Stoel van Petrus is het middelpunt der christelijke eenheid, waarmede alle Geloovigen in gemeenschap zijn door tusschenkomst van huane Herders, welke eene onafgebroken keten vormen, waarvan de schakels bij den geringsten Geloovige aanvangen, en opklimmen tot Hem, die als de algemeene Herder der Kerk is aangesteld. Zij is ook de bron des gezags, zoodat alle Herders aan haar onderworpen zijn, en of regtstreeks of onmiddellijk, van haar of dóór haar hunne magt ontvangen. Op den Paus rust de verplichting zijne broeders in het geloof te bevestigen; aan hem is opgedragen, te waken, dat de misbruiken weggeruimd, en de tucht der Kerk gehandhaafd worden; en mochten er dwalingen in eenig gedeelte ontstaan, dan moet Hij die opsporen en veroordelen, en de wederstrevende leden tot gehoorzaamheid aan de Kerk terugbrengen of, als doode ranken, van den wijnstok afsnijden.

Het Oppergezag, waarvan Wij hier spreken, is, wel is waar, meer geestelijk, doch, B. G., het belang van dat geestelijk Oppergezag vordert dringend, dat ook de Paus van Rome met wereldlijke magt of tijdelijk gezag bekleed zij, en het verlies dier wereldlijke magt zou eene groote ramp zijn voor de Katholieke Kerk en hare Geloovigen, omdat daardoor het vrije en onafhankelijke bestaan van het Opperherderschap der Kerk, vooral in deze tijden, zou belemmerd of verhinderd worden. De Romeinse Staten, want van zich eene oproerige iaktie voor een gedeelte heeft meester gemaakt, zijn door eene bijzondere beschikking der Goddelijke Voorzienigheid aan den Stoel van den H. Petrus geschonken; zij zijn het eigendom, niet zoo zeer van den persoon des Pausen, als wel der geheele Katholieke Kerk, ten behoeve haren kinderen; een eigendom, dat in zijn oorsprong eene der wettigste bezittingen is, door de langdurigheid der eeuwen bevestigd en door het algemeen openbaar regt bekrachtigd; terwijl daarenboven Z. H. de Paus, bij zijne verheffing, door een plegtigen eed zich verbonden heeft, dit erfgoed ongeschonden aan zijne Opvolgers over te leveren. Van daar dat de H. Vader nog dezer dagen, in zijn brief van 19 Januarij dezes jaars aan alle Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen en andere Ordinarijen in gemeenschap met den H. Stoel, plegtig voor de geheele wereld heeft betuigd: "dat Hij, hetgeen Hem niet toebehoort, ook niet mag afstaan; dat Hij zijn soevereiniteitsregt niet kan opgeven, zonder de plegtige eeden, die Hem binden, te schenden en zonder nadeel toe te brengen aan alle Katholieken." — Want Hij dan ook niet aarzelt deze plegtige verklaring te leggen: "Gesteund door Hem, (zoo spreekt de Heer, die gezegd heeft: "Gij zult verdrukt worden in de wereld, maar hebt betrouwen, want Ik heb de wereld overwonnen" (14), en zalig zijn zij, die vervolging lijden om den wille der rechtvaardigheid." (15), zijn Wij bereid het verharren voetspoor onzer Voorgangers te volgen, hun voorbeeld in beoefening te brengen, de zwaarste en bitterste beproevingen door te staan, zelfs het leven te verliezen, alvorens Gods zaak, die der Kerk en der gerechtigheid te verlaten."

De toestand, 't is waar, B. G., waarin de Kerk thans is gewikkeld, is treurig, ja zeer treurig, en het hoofd der Kerk verstoken is van de steun van de Geloovigen, die in het bestuur der Kerk te vertrouwen zijn. De Kerk wordt door de alwijze Voorzienigheid over de Kerk waakt, en somtijds zelfs over de Kerk. De geschiedenis leert ons, dat de Kerk nooit hebben ondergaan, en dat zij hare stichting af, toen zij zich ontbonden was, bragten de Geloovigen hante zendingen door de vosten der Apostelen en stelden haar in staat, in die behoeften der Kerk te voorzien en de zame ledematen te verzorgen. In latere tijden, waar wij gedurende vele eeuwen Vorsten en onderdanen (16) jaarliksche schatting, onder den naam van de Pieters-

(14) Joan. XVI. 33. (15) Matth. V. 10.



aan den Opperpriester opdragen, als eene verschuldigde bijdrage voor het onderhoud der Moederkerk, en voor hare menigvuldige betrekkingen met de Geloovigen in alle landen der wereld. En, B. G., hebt Gij U niet in het jaar 1849, tijdens de ballingschap van onzen H. Vader Pius IX, door de edelmoedige offers uwer liefde, van deze christelijke taak gekwetst? Wij gaan wellicht dezelfde tijden of nog ergere te ontmoeten: reeds zijn de beste provinciën aan het beheer van den Paus onttrokken, terwijl de bewaring der andere buitengewone inspanning vordert. Met betrouwen roepen Wij ook thans wederom uwe godsdienstige milddadigheid in, en Wij durven ons verzekerd houden, dat Gij ook nu uw geloof en uwe gehechtheid aan den Stoel van Petrus door de werken zult toonen, en, vooral in deze dagen van boetvaardigheid, met vurige gebeden tot den troon van genade zult naderen, om Gods barmhartigheid af te smeeken, opdat de pogingen der vijanden van zijne Kerk mogen worden verijdeld.

Die eenparige gebeden en de vrijwillige offers, welke de kinderlijke liefde der Katholieken den algemeenen Vader der Geloovigen aanbiedt, zijn in deze oogenblikken, waarin zijn gevoelig hart op de smadelijkste en onregvaardigste wijze wordt getroffen, een openbaar bewijs van hunne gehechtheid aan den Stoel van Petrus, en van afkeuring van den hoon en de verdrukking, welke den Opvolger van den H. Petrus worden aangedaan.

Dit doende, B. G., zult Gij toonen, een levendig besef te hebben van het voorschrift onzer heilige Godsdienst, dat ons eene getrouwe gehechtheid en eerbiedige gehoorzaamheid beveelt aan de tijdelijke Magten en de Overheid, onder welke wij door Gods Voorzienigheid geplaatst zijn; Gij zult toonen doordrongen te zijn van eerbied voor die heilige beginselen van orde en gezag, welke in de Staten van Z. H. zoo schandelijk worden miskend, en welke in die streken niet strafeloos verzwakt of omver geworpen kunnen worden, zonder dat dit ook op de andere landen een nadeeligen invloed uitoefent.

Ten slotte bevelen Wij U nog aan, te bidden voor Z. M. onzen geëerbiedigden Koning en hoogst deszelfs Koninklijk Huis en voor ons dierbaar Vaderland, opdat God ons allen beschermde en beware, alle rampen van ons afwere en ons bij voortdurende rustige en kalme dagen in zijne H. Dienst doe beleven.

Krachtens de Ons daartoe van den H. Stoel verleende macht, dispensereren Wij in de Vaste-Wet voor dit jaar gelijk voor het vorige is geschied.

En zul dit ons herderlijk schrijven in al de kerken van het Aartsbisdom van Utrecht, op den Zondag Quinquagesima, op gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven op den Huize Gerra onder Haaren, op den Feestdag van O. L. V. Lichtmis 1860.

De Aartsbisschop voornoemd,  
† J. ZWIJSEN.

Op last van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid,  
G. M. JANSSEN, Secretaris.

Met leedwezen vernemen wij dat Zijne Hoogwaardigheid Mr. M. J. Nieuwindt, Bisschop i. p. i. van Cytrum, vikaris apostoliek van Kuraçao, in den avond van den 12<sup>en</sup> Januarij jl. te Kuraçao is overleden.

De verjaardag van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning is gisteren in de hoofdstad, de residentie en elders in het land met plegtigheid, o. a. door het uitsteken van vlaggen van openbare en zeer vele bijzondere gebouwen, klokken spel, parade, illumination enz., gevierd.

Jaarlijks ter gelegenheid van dezen dag schenkt — zooals men weet — het gemeentebestuur een gratifikatie van f 350, te verdeelen onder de troepen alhier in garnizoen, en even als ten vorigen jare heeft ook thans de directeur van het Entrepôt-dok de som van f 60 beschikbaar gemaakt, waarvoor gisteren aan de bezetting alhier in kazerne een feestavond werd verschaft.

Heden avond zullen het Stadhuis, de gebouwen van de Nederlandsche Bank, van het Grootboek en van het genootschap Arti et Amicitiae; bedevens het huis van den burgemeester ter gelegenheid van 's Konings verjaardag worden verlicht.

Den 15<sup>en</sup> dezer heeft de Provinciale Geneeskundige commissie van onderzoek en toezicht in Noord-Brabant, hare gewone voorjaarszitting gehouden, tot het afnemen van examina's.

Vier kandidaten hebben zich aangeboden, namelijk de Heeren T. Allebes van Breda; J. Otten van Veghel; J. Hummers van Luiks-Gestel en Scheppers van Terheyden als de eerste voor apotheker, de tweede voor genees- en heilkundige en de beide laatste voor verloskundigen. Zij hebben het geluk gehad als zoodanig bevorderd te worden, terwijl inzonderheid de heer Otten (gewezen kweekling van de klinische inrigting te Amsterdam) zich zoo goed heeft onderscheiden, dat alle heeren examinatoren een besluit hebben genomen hem een *buitengewoon diploma* als genees- en heilkundige toe te ken-

nen; voorzeker eene eervolle onderscheiding, welke tot dusverre nog slechts aan zeer weinigen is te beurt gevallen.

De minister van Staat en minister van Koloniën, de heer Rochussen, is sedert een paar dagen ernstig ongesteld. Wel was gisteren avond de krisis geweken, maar toch had hij nog zware koorts.

Z. M. heeft bevestigd: tot ridder-grootkruis der orde van den Nederl. Leeuw, jhr. F. H. W. von Scherff; tot kommandeur: mr. G. Groen van Prinsterer benoemd; tot kommandeur, baron von Linsingen; tot ridders: jhr. mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt en ridder de Keratem; alsmede de benaming van onderwijzer bij het Koninklijk Instituut voor de marine te Willemsoord, veranderd in die van leeraar, en zijn de tijdelijke onderwijzers bij dat instituut, W. van Gigh, B. L. Vries, J. G. R. Vos, en J. van Hattem J. J. Zn., met 1 April aanstaande benoemd tot leeraars bij de gedachte instelling.

's GRAVENHAGE, 20 Feb. De receptie en gala bij Z. M. den Koning, was gisteren buitengewoon talrijk. Ook 's Konings ministers waren daarbij tegenwoordig.

ROTTERDAM, 18 Febr. Heden avond ten halfzes ure kregen een vroeger te zamen gewoond hebbende, doch sedert vijf dagen in oneenigheid van elkander verwijderde varensgezel en vrouw, twist met elkander in eene tapperij in de Varkensteeg alhier. De varensgezel drong op hereeniging aan, hetgeen door de vrouw werd geweigerd. Eerstgenoemde geraakte daarop zoodanig in drift, dat hij op den stoep der tapperij de hem ontvlugte en in de deur der tapperij staande vrouw met een pistool voor het hoofd schoot, hebbende de kogel, die op zijde in den hals gedrongen is, geen dadelijken dood veroorzaakt. De dader wilde daarop den tweeden loop van het pistool afvuren, doch het schot weigerde. Een paar toegesnelde vrouwen hielden hem daarop aan en gaven hem dadelijk aan een agent van politie over, waarna de misdadiger naar het huis van arrest is overgebracht. De vrouw is, hoewel niet doodelijk gewond, in eenigzins zorgelijken toestand.

GRONINGEN, 17 Febr. Heden was alhier bijeen de Commissie uit de Provinciale Staten van ons gewest, in der tijd benoemd om den aanleg van spoorwegen in deze streken te bevorderen. De Commissie kwam bijeen ter behandeling van de vraag, wat na het verwerpen van het ontwerp Sloet-Relichlin, thans behoort te geschieden.

HOORN, 18 Feb. Hoogste graanprijzen. Tarwe f 8.75; Rogge f 7; Gerst f 6.75; Haver f 4.50; Paardenboonen f 8.50; Branne dit f 19.50; Gede dit f 10; Graauwe Ervten f 15.50; Gede dit f 12; Gebode dit f 13.50. Boter per Ned. B. f 1.10. 53 Kippen a f 1 per stuk; 13500 Kipeijeren a f 2.30 per 100 stuks. 275 Eenden a f 0.90 per stuk; 4500 Bendeijeren a f 3 per 100 stuks.

### Verovering van Boni.

BATAVIA, 24 Dec. 1859.

Den 10<sup>en</sup> November jl. waren er te Boelekomba, de aangewezen rendez-vous-plaats, schepen genoeg aanwezig, om met het slepen van dezelve naar Sindjai een aanvang te maken, hetgeen door de zorg van de zee-magt met orde en spoed plaats had, en om den marsch over land van eene kolonne, bestaande uit drie kompaniën infanterie, eene sectie drieponder-bergpartij, 2 mortieren, 21 sappeurs, 27 kavalleristen en eene veld-ambulance, onder den majoor Staring te doen aanvangen.

Bij deze kolonne bevond zich Aroe Palakka met ongeveer 200 volgelingen, benevens de hulptroepen van Bonthain en Boelekomba, ter sterkte van 500 man, welk getal echter door de volgelingen der hoorden en der door hen medegebrachte koeles tot ruim 1000 was vergroot. De assistent-resident Bakkers leidde de hulp-troepen.

Den 21sten November waren al de schepen op de reede van Sindjai, met uitzondering van de *Bulgerstein*, de *Pauline* en de *Ida Wilhelmine*, die nog niet te Boelekomba waren aangekomen.

Inmiddels was door Z. M. schoenerbrik *Lansier* eene nauwkeurige verkenning van de reede van Sindjai gedaan, waardoor werd bevestigd, dat eene zandplaat ten zuiden van Mangara-Bombang eene geschikte landing-plaats zoude zijn.

Den 21sten werd door den luitenant-generaal, kommandant en chef der expeditie, in persoon eene verkenning gedaan, en den volgenden dag werd begonnen met het beschieten der vijandelijke versterkingen met het oogmerk, om ze zoo veel doeltijk te vernielen en derzelver kanonnen te demonteren. De goede en juiste rigting der schoten deed vermoeden, dat de vijand schade had geleden; men zag hem zijn kanon terugtrekken en de wallen verlaten. Later is gebleken, dat hij ze slechts teruggetrokken heeft, om ze voor vernieling te bewaren en ze na de staking van ons vuur weder in positie te stellen.

Aan dit bombardement werd deel genomen door Z. M. schepen *Soembing*, *Gedeh*, *Phoenix*, *Bali*, *Medusa*, *Kinsbergen*, *Lansier* en eenige kleinere vaartuigen.

Ten einde de medewerking van de kolonne, die van de Zuid naar Sindjai zou oprukken, niet te missen en deze kolonne, welke door eene marsch van vijf dagen door een vijandig land de moeilijkste taak had, niet te leur te stellen en van deelname aan het gevecht te onttrekken, besloot de generaal de landing uit te stellen tot den 24sten den dag waarop de kolonne verwacht werd.

Den 24sten ten 4½ uur 's morgens had dan ook de landing plaats, gedekt door de gewapende sloepen en barkassen van Z. M. schepen *Medusa*, *Gedeh*, *Soembing* en *Bali*, benevens de kruisbooten N<sup>o</sup>. 18, 23 en 44.

De landingstroepen bestonden uit 200 man van Z. M. schepen, onder de bevelen van den luitenant-ter-zee 1<sup>e</sup> klasse Coops, het 4<sup>e</sup> bataillon infanterie en twee mortieren à 11½ dm., en geen ander legertroups dan eene veldambulance. De marine-divisie maakte de voorhoede uit en werd ondersteund door drie kompaniën van het 4<sup>e</sup> bataillon infanterie, onder den majoor Kroesen, als hoofdtroep, terwijl de drie vorige kompaniën als reserve onder de persoonlijke bevelen van den generaal bleven.

Ten half zes ure waren de troepen aan wal en opende de vijand zijn vuur op dezelve, dat geen nadeel toebragt en door de gewapende sloepen en barkassen goed beantwoord werd.

De voorhoede rukte vooruit, op den voet gevolgd door den hoofdtroep en de reserve. Eerstgenoemde had last om het strand niet te volgen, ten einde niet op de verdedigingswerken des vijands te stooten, maar eenigzins binnenwaarts te marcheren, dan regts af te wenden en alle versterkingen in den rug te bedreigen. De hoofdtroep moest de voorhoede ondersteunen en zoude wederkeerig gevolgd worden door de reserve.

De beweging aan de voorhoede voorgeschreven, bleek niet mogelijk te zijn door de vele diepe vijvers, die den marsch stuitten. Er moest nu langs het strand en regt op eene der versterkingen aan gemarcheerd worden. Zij scheen goed bezet en de verdedigers willens te zijn, om zich goed te verdedigen. In de nabijheid daarvan gekomen en het daglicht nog onvolkomen zijnde, werd last gezonden, om halt te houden en de omtrekking af te wachten van eene compagnie infanterie, die door de reeds vermelde vijvers werd gezonden. Te gelijk werden de mortieren opgesteld en eenige worpen in de bering gedaan, terwijl inmiddels de voorhoede door links aan te houden, eveneens met omtrekking bedreigde.

Spoedig hield het gejuich des vijands op, die het kortstondig stilstaan der troepen wellicht aan vrees had toegeschreven, en hij verliet zijne versterking, toen hem door de omtrekking de verdediging onmogelijk was gemaakt. De gezamenlijke versterkingen van Mangara-Bombang moesten nu verlaten worden, want het waren allen werken met opene keelen of met regthoekige versterkingen. (1)

De rigting die de vijand nam volgende, deboucheerden de troepen in eene schoone vlakte van voortreffelijken bouwgrond, waarvan de oogst niet lang geleden was binnengehaald en alles weder voor het planten van het tweede gewas omgewerkt was. De vijand trok met vele vaandels en eenige ruiters naar het niet ver verwijderde gebergte, werwaarts de voorhoede, ondersteund door eene compagnie infanterie, hem volgde. Nu scheen hij eene omtrekkende beweging te doen, om welke te verijdelen de derde kolonne eene beweging deed, terwijl inmiddels de tweede kolonne in stelling bleef achter Mangara-Bombang, om den vijand te volgen. De vijand trok nu in de rigting van een belangrijke kampong, Balong-nipa, geheten, en op den rechter-oever van de rivier Tangka gelegen.

De drie kolonnes werden verzameld op den linker-oever van de rivier Sindjai, welke doorwaadbaar werd bevonden, en op de kampong Balong-nipa aangemarcheerd. De vijand wachtte de troepen niet af, maar trok de rivier Tangka over en was, toen onze magt daar te 10 aankwam, spoorloos verdwenen.

Terwijl dit plaats had, begaven de kruisbooten *Soembing*, *Bali* en *Kinsbergen* met de drie kruisbooten en de barkassen en de gewapende sloepen van de *Medusa*, *Gedeh* en *Phoenix*, naar de monding van de Tangkanivier, ten einde de versterkingen aldaar te bedreigen en, op een te geven signaal door de te landagerende troepen, de rivier in te roeijen. Om die beweging te ondersteunen was eene compagnie van het 1<sup>de</sup> Lide bataillon infanterie op de *Soembing* overgescreept.

Maar de drasheid van den grond en de uigestreekte nipaboschen, die de monding der rivier onzooembaar veroorloofden niet die gekombineerde beweging te volbrengen. Het afgesproken signaal konde niet worden gegeven, immers in zee niet gezien worden. In stede van dien is van het 4<sup>e</sup> bataillon infanterie eene compagnie de rivier overgetrokken, om de versterkingen in den rug te bedreigen, die daarop verlaten zijn.

De marine-divisie werd tegen den avond naar boord

(1) De artillerie en de gewapende sloepen hebben 28 kanonnen en kille in die versterking gevonden en vernield.

teruggesonden en het 4e bataljon infanterie met de artillerie en de ambulance in de kampong Balongnipa gelaten. Ons verlies had bestaan uit een Europeesch soldaat gesneuveld en een Amboneesch sergeant gekwetst.

Omtrent tien ure deboucheerde de kolonne, die van Boelkomba was gemarcheerd in de vlakte, in dier voege, dat, zoo de vijand gedaan had, hare medewerking niet vruchteloos zoude zijn geweest. Maar reeds ten 9 ure kwam het hoofd van Barenge de kolonne op verscheidene plaatsen van Sindjai tegemoet, verhalende dat Mangara-Bombang met al zijne versterkingen genomen was, en hij zich met zijn volk bij den overwinnaar kwam onderwerpen.

Deze kolonne had een allermoeijelijkst terrein, vooral voor de artillerie, door te trekken gehad. De tegenstand van den vijand was echter niet van groot belang; overal werd hij uit zijne stellingen en versterkingen verdreven. Soms met een blijkbaar niet onaanzienlijk verlies aan dooden en gekwetsten. Van onze zijde sneuvelde een Europeesch sergeant.

Den 25<sup>n</sup> met het 11de bataillon infanterie, en de kavallerie van de kolonne van de zuid op marsch gegaan zijnde, en na zich vereenigd te hebben met het 5de bataillon infanterie, trof de generaal te Balong-nipa verscheidene inlanders aan, en daaronder den soeloe-watang van die kampong, die namens den radja, zijne onderwerping kwam aanbieden.

De bijzonderheden, die vernomen werden, deden zien, dat het maken van bewegingen in het binnenland onnoodig, welligt schadelijk zoude zijn.

De meerderheid der bevolking wachtte in het nabij liggende gebergte het resultaat af van de zending des soeloe-watangs, maar zoude op de verschijning van troepen verder de wijk nemen.

De generaal nam de aangeboden onderwerping aan en bepaalde zich verder tot het doen eener excursie met de aanwezige kavallerie, waarbij bleek, dat het land uiterst vruchtbaar is, en dat die vruchtbaarheid kan worden verhoogd door het maken van waterleidingen ter bewatering der rijstvelden, die nu geheel van regen afhankelijk zijn.

Van den 26 November werd gebruik gemaakt, om meer bijzonder de rivier te verkennen en een emplacement voor een artillerie post te kiezen.

De keuze is gevallen op een open terrein naast de kampong Balong-nipa, op den rechter-oever van de rivier. Bereids was een groot deel van de bevolking teruggekeerd, aan wie het opgevatte voornemen werd bekend gemaakt. Men scheen daarmede ingenomen en bereid in de levering van materialen en werkvolk behulpzaam te zijn. Om de gezondheid beter te beproeven, wendde de generaal eenige verplaatsingen voor, om de geschiktheid van het gekozen emplacement en vroeg of eene keuze aan de rivier Sindjai niet beter zoude zijn?

Het antwoord was: "dan zou het bloed in onze aderen gesteld zijn, alvorens de kompagnie ons ter hulp zoude kunnen komen." (Wordt vervolgd.)

De telegraaf meldt heden het volgende:

LONDEN, 20 Febr. Reuters office. — Het antwoord van Oostenrijk op de voorstellen van Engeland tot regeling der Italiaansche aangelegenheden is nog niet verzonden. Naar men verzekert zullen de antwoorden van Oostenrijk, Rusland en Pruisen tegelijk te Parijs ontvangen worden.

Groothertog Ferdinand van Toskane is van Parijs naar Munchen vertrokken. Hij is, naar men zegt, voornemens een manifest uit te vaardigen, waarin hij belooft al het gebeurde te vergeven en te vergeten en konstitutionnele hervormingen in zijne staten in te voeren.

## BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

### FRANKRIJK.

PARIS, 19 Febr. Heden liep ter beurze het gerucht, dat Viktor Emanuel zijn manifest had uitgevaardigd, waarbij hij de inlijving van Midden-Italië bij Piëmont aankondigt. Dit bericht was onjuist, de Patrie wederlegt het en de telegraaf van Milaan, vanwaar het manifest moet uitgegaan, meldt er niets van. Ook mag verwacht worden dat de regering, alvorens nadrukkelijke en beslissende maatregelen te nemen, zal wachten tot het lot van het Engelsche manifest is vastgesteld. Dan eerst kan hij weten welke rol Sardinië tegenover Frankrijk heeft vil te houden en tot welke opofferingen het besluiten moet om zijn magtigingen te doen tot een geheele volvoering van diens oorlogsprogramma in Lombardien en Piëmont in een nieuwen krijg met Oostenrijk te staan.

Onder de voorstellen tot een herstelling der Midden-Italiaansche zaken, spreekt men veel over de herstelling des groot-hertogen van Toskane, die tevens het bestuur der Romagna zou hebben met den titel van viceroy-generaal des Pausen. Zijne betrekking zoude worden H. Stoel zouden dan gelijk zijn aan die van vorst Gouza met de Porte.

De eerste voorwaarde tot slaging van dit plan zou

de toestemming van het Romeinsche Hof zijn, welke in alle opzichten mag betwijfeld worden.

— De *Moniteur* bevat een rapport van den minister van Koophandel, den heer Rouher, betreffende de hervorming van het tarief. De minister is van oordeel, dat het tijdstip, waarop de wijzigingen betreffende de grondstoffen zullen worden ingevoerd, op 15 April moet worden vastgesteld, en dat het tarief voor de grondstoffen aldus kan worden geformuleerd: Wol en katoen van landen buiten Europa aangevoerd zijn vrij van invoerregten; van elders aangevoerd met Fransche schepen zal daarvan geheven worden een regt van 3 frs. per 100 kil., met vreemde schepen 5 frs. In het rapport wordt ook eene wijziging voorgesteld in het tarief der verwstoffen en scheikundige produkten. De premien voor den uitvoer zullen worden afgeschaft voor wollen en katoenen garens, de termijn voor de invoering van deze bepaling is vastgesteld op 2 maanden; voor wollen en katoenen weefsel is de termijn, waarop de uitvoerpremien zullen worden afgeschaft, vastgesteld op 3 maanden.

— Hetzelfde blad bevat eene redevoering door den heer Gladstone in het Britsche Parlement gehouden, ter ondersteuning van het handelsverdrag. Dit uitvoerig stuk beslaat 20 kolommen.

— De bisschop van Poitiers, Mgr. Pie, heeft dezer dagen op zijn verzoek een langdurig gehoor gehad bij den Keizer. Hij deed daarbij zeer dringende verzoeken nopens diens staatkunde jegens den H. Stoel, doch, naar men verneemt, zonder het minste gevolg.

Napoleon liet den bisschop vrij uitspreken, gedurende drie kwartier uurs, en bedankte hem toen met een paar woorden voor zijne genomene moeite.

— De encyklik de H. Vaders is in de kathedraal van Blois en in alle andere parochiën van de stad en het diocees, onder de hoogmis, afgelezen.

— De heer Tacconet, oud-eigenaar van den *Univers*, heeft van de Regering verlof ontvangen een nieuw blad op te rigten. Het eerste nummer daarvan is verschenen en voert ten titel: *Le Monde*.

Het wordt geopend met een berigt, waarvan de voornaamste zinsneden luiden als volgt:

"Wij hebben de eer den ouden abonnenenten op den *Univers* te berigten, dat wij *la Voie de la Verite* hebben aangekocht. Wij zijn gemagtigd dit blad onder den naam van: *le Monde* uit te geven. De magtiging zal ten gevolge hebben, dat de belangen der oude abonnenenten van den *Univers* zullen gehandhaafd blijven, even als die der vele personen, welke er aan verbonden waren, en wier verzorging wij ons ten pligt achten.

"De welwillendheid der regering zal ons dus veroorloven in dit werk de vergoeding van een aanzienlijk eigendom te vinden, terwijl wij hopen daarbij de gunst onzer lezers te behouden."

Het stuk is geteekend door den heer Eugenius Tacconet. Naar men intusschen met leedwezen verneemt zullen de heeren Louis en Eugène Veuillot niet in het nieuwe blad schrijven.

— Berigten uit Florence hier ontvangen, zijn eenstemmig in klagen over de dwingelandij, welke daar door de bewindslieden onder den schijn van vrijheid het volk wordt aangedaan. Indien Frankrijk waarlijk iets voor de Italianen doen wil, zegt men, moet het hun eerst van die regering verlossen, welke wederregtelijke inhechtenisnemingen bij den dag aangroeijen. Na de gevangenen een paar weken gehouden te hebben, stelt men hen op vrije voeten, onder voorwaarde echter dat zij onmiddellijk de hoofdstad verlaten.

Men jaagt iedereen vrees aan door de bedreiging dat hij, die zich tegen de geweldsdaan durft aankanten tot vijand des vaderlands zal verklaard worden. De vrees van aan het opgeruide gemeen, als zoodanig aangewezen te worden en dus gevaar te loopen van het leven te verliezen verklaart de doffe lijdzaamheid, welke onder de burgerij heerscht. Intusschen laat men die gedrukte heid voor bewonderenswaardige orde en volmaakte te-  
men men de waarheid kennen, zoo leest men in een der berigten, dan stellen men te Florence een onzijdig voorloopig bewind en weldra zullen, alsdan de verkiezingen bewijzen dat de groote meerderheid der Toskaners de tegenwoordige regering verfoeit en verwerpt.

— In een brief uit Tetuan van den 7<sup>n</sup> dezer komt het volgende voor: De opperbevelhebber, gevolgd door zijnen staf, is ten 10 ure des ochtends hier aangekomen en heeft alhier zijn hoofdkwartier gevestigd. Gij kunt u geen begrip maken van het schouwspel, dat zich aan onze oogen voordeed, toen wij de stad waren binnengetrokken; tot pijn geschoten huizen, meubelen alom verstrooid, opzettelijk bedorven levensmiddelen, kruid op den grond verspreid dat het ons niet dienen kon en overal lijken. De akeligheid van dit schouwspel werd nog verhoogd door den gloed der vlammen van de huizen, welke de Marrokkanen voor had in brand gestoken. De bevolking, die hierheen is gekomen, heeft ons als bevrijders ontvangen, de kinderen en kinderen wriepen zich aan onze voeten, terwijl zij met alle krachten ons omringden. De Spanjaarden van Spanje! leven de Spanjaarden! De deze ongelukkigen lachten en ween-

den te gelijk. Tetuan is een morsig, vochtig nest, dat een verpestenden stank verspreidt, met naauwe, bogtige, ongeplaveide straten. De huizen waarvan de vensters allen aan den kant van het zuiden zijn aangebragt, hebben over het algemeen slechts twee verdiepingen. Sommigen echter herintieren aan de meesterstukken van de Arabische bouwkunst. Zij vereenigen al de weelde van de Oostersche beschaving. De binnenplaatsen hebben fonteinen, waarvan het water in marmeren kommen stort, perken Oranjeboomen en welriekende bloemen, mozaik plaveisel, balcons, gaandereijen, waarvan de versierselen naar hout gelijken. Maar tegenover enkele prachtige paleizen heeft men zeer veel morsige woningen.

### ENGELAND.

LONDEN, 8 Febr. In de jongste zitting van het Parlement gaf graaf Granville opheldering van de mededeeling in den *Morning Post*, aangaande Savoye, en verklaarde dat het Engelsche goevernement eene mededeeling van het Fransche ontvangen had, inhoudende, dat ingeval eener inlijving van Midden-Italië bij Sardinië, het Keizerlijk bewind alsdan de inlijving van een gedeelte van Savoye noodig achtte, doch dat het niet voornemens was, die inlijving op te dringen alvorens de toestemming der bevolking van Savoye verkregen, en de groote mogendheden geraadpleegd te hebben. Deze lezing verschildt aanmerkelijk van die van den *Morning Post*, en de begeerte van Frankrijk is nu in allen geval duidelijk. De raadpleging der groote mogendheden zou beteekenen: geen Italiaansch koninkrijk, zonder een Fransch Savoye.

### DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 Febr. De heer Camerlinck heeft niet naar gemeld was 60 miljoen franken, maar 5 miljoen scudi nagelaten, welke door hem niet aan den Keizer van Oostenrijk maar aan de Propaganda te Rome bemakt zijn. Hij heeft het legaat slechts onder bescherming des Keizers gesteld, opdat het ter uitvoering kome.

BERLIJN, 19 Febr. De *Elberfeld. Zeit.* zegt dat men te Weenen zoowel als te Berlijn inziet hoe eene overeenstemming tusschen de Deutsche Staten dringend noodzakelijk is met het oog op de gebeurlijkheden, welke de toekomst van den Duitschen Bond kunnen bedreigen.

### ITALIE.

ROME, 15 Febr. Bijna van alle vorsten van Europa zijn door den H. Vader brieven ontvangen, waarin zij betuigingen van gehechtheid aan Z. H. geven.

— De omwentelings-gezinden van Umbria hebben tien duizend franken bijeengebragt en aan Garibaldi gezonden.

TURIJN, 17 Febr. Een schrijven uit Chambéry beweert dat men in de koninklijke kasteelen van Savoye bezig is met het verhuizen van de goederen der kroon.

— De *Lombardia* bevat den tekst der hartstogtelijke proklamatie aan de Siciliërs. Om haar ware karakter te kennen zij het voldoende te berigten, dat de woorden: "staan wij op!" er meermalen met hoofdletters in voorkomt.

### STADSNIUWS.

#### BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 Februarij.

BEVALLEN (15 Febr.): L. J. 's Jacob, geb. Vrolijk.  
OVERLEDEN (14 Febr.): C. B. Donk, geb. St.  
(15 Febr.): J. C. Bolte.

### Wisselkoers.

1/m. Parijs . . . . . 55 1/2	2/m. Livorno . . . . . 80 1/2
Zigt " . . . . . 55 1/2	" Napels . . . . . 70 1/2
2/m. Bordeaux . . . . . 54 3/4	3/m. Petersburg . . . . . 167
1/2 m. " . . . . . 55 1/2	6/w. Weenen . . . . . 85
3/m. Madrid . . . . . 240	" Augsburg . . . . . 95
" Cadix . . . . . 241	" Frankfort . . . . . 90
" Seville . . . . . 235	2/m. Hamburg . . . . . 31
" Bilbao . . . . . 233	Zigt " . . . . .
" Lissabon . . . . . 40 3/4	2/m. Londen . . . . .
" Porto . . . . . 40 1/2	Zigt " . . . . .
2/m. Genua . . . . . 45 1/2	Rotterdam . . . . .

### BUITENLANDSCHE WISSELK.

PARIS, 18 Febr. 1/2 pc. id. 97.70, Fr.-Oost. Spoorw. 745. —; 3 pc. Spanje Cred. —; Passive —; Rom. Leening —.  
LONDEN, 18 Febr. 1/2 pc. id. 97.70, Fr.-Oost. Spoorw. 745. —; 3 pc. Spanje Cred. —; Passive —; Rom. Leening —.  
BRUSSEL, 18 Febr. Cons. 94 1/2 a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. id. —; 4 1/2 pc. id. —; 4 1/2 pc. id. —; 3 1/2 pc. Grenada — a —; 1 pc. id. —; 4 1/2 a —; 2 1/2 pc. Venez. — a —; 1 pc. id. —; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje — a —; 1 1/2 pc. id. 33 1/2 a —; Coupons — a —; Amortis. 12 a —; 4 1/2 pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2 1/2 pc. Holland —



pc. id. 102 a - Illinois Shares 56 a - id. 7 pc  
Wien 18 Febr. Met. 5 pc. 69.50; 2 1/2 pc. -; Nat.  
77100; Loten 1854 4 pc. -; Bank-Aktien 865; Noord-  
Baankakt. 397; Oostenr. Cred. Loten -; Cred. Anst. 184  
O. Fr. Spoorw.-akt. 262. -; Lomb. Venetiaans. -; Nieuwe  
153. -; Wissel op Londen 3/m. 13.20; Parijs -; Bank-  
-; Amst. -; Goud 32. -; Zilver -  
BERLIJN, 18 Febr. Metalliek 5 pc. 51 1/2; Nationale 58 1/2  
Stiegl. 5de serie 94 1/2; 6de id. 105 1/2; 5 pc. Eng. -uss. 105 1/2  
Nieuwe 3 pc. 62 1/2; Pruis. Staats. 4 1/2 pc. 99 1/2; id. Nieuwe  
5 pc. -; Fr. Oost. Spoorw. -; Credit -; Wissel  
op Londen 2/m. 6 th. 18 1/2; Parijs 79 1/2; Hamburg 150 1/2; Amst.  
zigt 14 1/2; 2/m. -; Weenen 74 1/2; Petersburg 96 1/2.  
HAMBURG, 18 Febr. 4 pc. Rusland 60 1/2; 4 1/2 pc. id. -  
3 pc. Spanje 40 1/2; 1 3/4 pc. id. 31 1/2; Vereinsb. 93 1/2; Noord-  
Duits. bank 84 1/2; Mexikanen -; Wissel op Londen 3/m.  
-; Amst. -; Diskonto -  
FRANKFORT, 18 Febr. Metalliek 5 pc. 50 Nation. 56 3/4  
Cred. Akt. -; Spanje 3 pc. 43 1/2; 1 3/4 pc. 33 1/2; Bankakt.  
-; Wissel op Londen 116 1/2; Weenen 87 3/4; Parijs -  
Diskonto -

PELS-COURANT DER EFFENTEN.

	18 FEBR. 4 1/2 pCt.	gebil.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	105%
Nederl. Bank	4	
Nederl. Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt.	64 3/4	
Dito Dito	3	76 1/2 76 1/2
Dito Dito	4	98 3/4 98 3/4
Oost-Ind. Leening	4	97 1/4
Amort. Syndik.	3 1/2	93 3/4
Handel-Maatsch. op reconitne		
Aand. Holl. Spoorweg.		
Leening idem	4 1/2 pCt.	
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2	
België, Cert. Adm. B. bk. 2 1/2		
Dito bij Rothschild	2 1/2	
Frankrijk, Certificaten	3	
Spanje, Obligatiën	1 3/4	33 3/4 33 3/4
Dito	3	44 1/2
Dito	3	42 3/4
Dito	3	42 1/2
Amst. lokale Schuld		42 1/2
Beyeren Gewone		
Portugal, Obligatiën	2 pCt.	43 1/2 43 3/4
Dito 1856/1859	3	42 1/2 42 3/4
Dito Uitgestelde		
Rusland, Obligatiën	5 pCt.	108 1/2 123 3/4 103 3/4
Dito bij idem 1856/1859	5	109
Dito bij idem 1857/1859	5	88 3/4
Dito bij idem 1850	4	79 1/2
Dito bij Sieglitz	4	79 1/2
Dito Nieuwe	4	
Dito 5de Serie	5	90
Dito 1855, 6de Serie	5	9 3/4
Dito uit te Hamburg	5	
Dito dito te Londen	5	
Dito dito dito	4 1/2	
Dito dito dito	3	62 1/2
Dito dito ditto	3	
Dito dito ditto	3	
Dito dito ditto	6	
Dito dito ditto	6	
Spoorweg Aktiën		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		
Obligatiën	4 pCt.	77 1/2
Pruissen, Obligatiën	4 1/2	
Dito 1859	5	102
Dito 1854	3 1/2	
Oostenr. Obl. bij Gollens C.	5	
Dito dito	4	
Dito dito	5	48 1/2 48 1/2 48 1/2
Dito dito	2 1/2	26 1/2 26 1/2
Dito Rente Amsterdam	5	70 1/2 70 1/2
Dito Nationale 1855	5	54 1/2 54 1/2 54 1/2
Weener Bank-Aktien		75 1/4
Dito Aand. fl. 250, 1839		
Dito dito 250, 1854 4 pCt.		
Beyeren, Spoorweg Aandelen		
Napels, Cert. bij Lam. et B.	5	
Dito bij Rothschild	5	
Denemarken, Oblig. te Lend.	5	98 1/2
Dito	8	
Braziliën, Geld. 1824 v. fl. 100 5		
Dito 1823 v. fl. 100	5	
Dito 1843 fl. 100	5	
Dito 1852	4 1/2	
Dito 1856	4 1/2	
Sardinië	5	
Peru, Geld. 1854	4 1/2	
Dito te Parijs	4 1/2	
Ecuador (Oblig. 1855)	8	25 1/4
Venezuela, Obligatiën	8	
Dito	1 1/2	13 1/2
Grenada, Obligatiën	4	14 1/2
Dito Uitgestelde	4 1/2	
Mexico, Obligatiën	3	20 1/4 20 1/4
Northamer. Ph. Hope en C. Lr. A.		
Dito	B	
Dito bij Rothschild	6 pCt.	
Illinois Spoorweg Aandelen		
Dito Oblig. Sch. Bons. 7 pCt.		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	47 1/2 47 1/2
Estimada	5	
Goud, Obl. Geldl. 1825 5		31 1/2
Handel-Maatschappij koutant		
ditto Leening 1858		
4 pCt. Duit. Spoorweg		
volgtoetourneerde 213 1/4, 14;		
Hypotheek -; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope		
3 pCt. -; Leening Rijn -		
Oostenrijksche - in minder aangename stemming. Ove-		
rigens was de handel - van zeer weinig belang.		
Konv. van het Geld; Prolongatie 2 1/2 pCt.,		
Ditto 3 pCt.		

VOORLOOPIC BERICHT DER DEGEN

van 20 Februarij tot 31 ure.  
Nederl. Werkel. Schmid a 2 1/2 pc. 64 3/4; Aand. Handel-  
Maatsch. 126; Spanje, Binnent. 3 pc. 43; Russl. Obl. bij  
Hope en C. 5 pc. 40 3/4; Cert. bij Sieglitz 1855, 6de serie  
99 1/2; 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 48 1/2; dito 2 1/2 pc. -  
ditto Rente Amst. 5 pc. 71; dito Nationale 1854 5 pc. 47 1/2.

MANNEN-BOEKSTIPPEN.

GRAANMARKT.  
AMSTERDAM, 20 Februarij.  
Tarwe goed prijshoudend: 138 a b. Poolse. / 330.  
Rogge vast: 119 a n. Petersb. / 195.  
ROTTERDAM, 18 Febr. Tarwe: 158/2 a j. witt. Poolsche  
/ 335. - Rogge: 147/2 a Archangel / 199.  
SCHIEDAM, 18 Febr. Rogge, Verkoocht: 144/2 a j. Arch.  
/ 195 kt. - Moutwijn / 13, 23; Jenever / 18, 75; Amst. Proef  
/ 20, - per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting, Spoeling  
/ 1, 80 per ke el.

SCHIEPSTIJPDINGEN.

BINNENGEKOMEN:  
TEXEL, 18 Febr. Van Dale, Wilhelmina, Tjilatjap.  
HELVUET, 19 Febr. Bloomfield, Sireno, Newcastle.  
BRIELLE, 19 Febr. Prins van Oranje (st.), Duinkerken.  
UITGEZEILD:  
HELVUET, 19 Febr. Feijenoord (st.), Londen.  
SURINAME, 13 Jan. Bouwer, Jonkvrouw, Geertma, Amst.  
15 Febr. Klint, Wilhelmina, id. Koch, Plata, id. Schill,  
Maximiliaan, id.

RIVER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Februarij, in lading naar:  
Keulen. J. C. Wilson, Cöln N° 18.  
Frankfort. J. Stumm, Frankfort N° 14.  
Mannheim. F. Kroehl, Stolzenfels.  
Mainz. W. A. van der Poll, Europa.  
B. Kirschgraber, Mainz N° 5.  
Rijnhoogte. ARNHEM, 18 Febr. 1 el 9 p. 2 daam.  
KEULEN, 19 " 8 vl. 2 "

Advertentiën.

(2331) Tot onze innige droefheid, overleed Heden  
onze dierbare Zuster en Behoudzuster, **CATHARINA  
FRANCISCA MANELA**, nevens kortelondige ongesteld-  
heid, in den ouderdom van ruim 60 jaren, mij nalatende drie  
AMSTERDAM, den 16 Februarij 1860. Dit aller naam,  
15 Februarij 1860. J. H. PETERS.  
Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. H. Sa-  
cramenten der stervenden, mijn geliefde Echtgeroot, den  
Heer **HENRICUS JOSEPHUS HENDRICKX**, in  
den ouderdom van ruim 50 jaren, mij nalatende drie  
kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen.  
AMSTERDAM, Wed. H. J. HENDRICKX,  
16 Februarij 1860. geb. WILMSEN.  
PS. De *Affaire zal met medehulp van eenen bekwapen  
Meesterknecht, welke reeds 14 jaren, in de zaak  
is werkzaam geweest, op denzelfden voet worden  
voortgezet.* (2337)  
(2338) Op den 18 dezer overleed te Amsterdam,  
na tijdig voorzien te zijn geweest van de laatste H. H.  
Sacramenten, tot diepe droefheid van mij, zijne Broe-  
ders en Zusters, in den ouderdom van ruim 41 jaren,  
mijn innig geliefde oudste Zoon, de Heer **JAN ANDRIES  
THEODOOR VAN DER MARCK**, in even Comities  
der 1e Klasse, aan het Rustsaal v. a. a. a.  
De Wed. D. **VAN DER MARCK**,  
SCHOONENBERG.  
GRAVE, den 20 Februarij 1860.  
(2333) Heden overleed tot ons aller droefheid, onze  
geliefde Zuster en Behoudzuster, Mejuffrouw **SUZANNA  
MARGARETHA KEULS**, in den ouderdom van vier-  
en zeventig jaren, na voorzien te zijn geweest van de  
H. Sacramenten der stervenden.  
GOUDA, E. A. KEULS,  
17. Februarij 1860. Wed. H. J. VAN DER HEYDEN.  
H. S. KEULS.  
J. M. VIOTTA.

AANBESTELDING.

Het R. Kath. Parochiaal Kerkbestuur aan den Moer-  
dijk, zal op Maandag den Vifden Maart 1860, des  
middags ten twaalf ure, in het Logement van de Erven  
M. VAN LOMMEL aan den Moerdijk, bij enkele In-  
schrijving in gesloten briefjes aan den minst inschrij-  
verde, aanbesteden:

Het Bouwen van een Kerk en Pastorie  
met de levering van al de daartoe be-  
noodigde Materialen.

Het Bestek en de Voorwaarden zullen ter lezing lig-  
gen in de navolgende Logementen en Koffijhuizen:  
Te Rotterdam, bij VRIJHOFF, Nederlandsche Wapen, en  
bij LEIGRAEFF, Stads Heerdijk, aan t Nieuwe West.  
" Dordrecht, bij BOUDIER, Belle Vue.  
" 's Bosch, HENDRIKS, het Groenhuus.  
" Breda, bij L. VERMEEREN, in de Binn.  
" Tilburg, bij BOTERMANS, Gouden Zwaan.  
" Oosterkout, bij VAN DE CORPUT, in de Koppelpartien.  
" Oudenbosch, bij MIDDELAAR.  
" Werkendam, bij RITMEESTER, en aan den  
Moerdijk, bij de Erven M. VAN LOMMEL,  
alwaar acht dagen vóór de Aanbesteding de noodige  
inlichtingen zijn te bekomen; op Zaterdag den derden  
Maart, omstreeks tien ure des Voormiddags, zal de  
Aanwijzing in loco gedaan worden.  
Het Bestek is ad Een Gulden te verkrijgen bij de  
Erven M. VAN LOMMEL, aan den Moerdijk en bij den  
Heer HERMANS, Boekhandelaar te Breda. (2335)

On demande dans un Pensionnat, au commence-  
ment d'Avril, un **Secrétaire** de  
la Religion C. R. d'un âge mur, muni de bons certi-  
ficats et autorisé par la loi à enseigner la langue fran-  
çaise et allemande. Le salaire sera outre le logement  
la nourriture etc. de 3 à 400 florins.  
S'adresser par lettres affranchies sous les initiales B.  
au Libraire P. N. VERHOEVEN à Bois-le-Duc. (2334)

(2250) Bij de Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN  
te Amsterdam en P. N. VERHOEVEN te 's Bosch  
is verkrijgbaar:

DE EERSTE AAFLEVERING van  
HET NIEUWE TESTAMENT  
ONZES

**HEEREN JESUS CHRISTUS,**  
volgens den latynschen tekst der Vulgaat in het Neder-  
duitsch vertaald en in doorlopende aantekeningen  
uitgelegd door

**JOANNES THEODORUS BELEN,**  
Kamerheer van Z. H. Pius IX, Lid der Vergadering van  
den Index, Doctor in de Godgeleerdheid, Retorik  
van Luik en Hoogleraar van de H. Schrift en van  
de oostersche talen aan de katholieke Hoogeschool  
van Leuven.

De uitgaaf van het belangrijke werk, geschiedt in zes  
of zeven afleveringen, welke gezamenlijk twee deelen,  
groot formaat in 8º, elk van 6 à 700 blz., zullen vor-  
men, met de goedkeuring van de Bisschoppen van  
Nederland en België.  
De eerste aflevering bevat geheel het Evangelie vol-  
gens den H. Matthews, in VIII en 204 blz. De prijs  
is / 1.10, en naar dezen prijs zal die der overige stuk-  
ken berekend worden.

Elk stuk wordt terstond bij de aflevering betaald; g  
Het tweede stuk en de volgende zullen niet geleverd  
worden dan aan de nemers van het eerste stuk.

Die het eerste stuk reeds is verpakt tot het nemen  
der overige stukken. De *voorrede van de eerste aflevering* gaat  
bij het laatste stuk des tweeden deelen.  
UIT DE VOORREDE zal heeten gemaakt worden in het  
eerste deel, onmiddellijk voor de Algemeene Inleiding.  
1860

Bij den Boekhandelaar G. D. VAN DANGENTHUYSEN  
in de pers gekomen:

DE PAUS.

Vragen van den Daag.  
DOORB.  
Msgr. DE SEGUE.  
UIT 'T FRANSCHE VERVALD.  
Prins de Cert.  
Ter verspreiding per de Posthuizen.  
Amsterdam, bij C. M. van de Kamerling, Drucker en Uitgever.